

naar man er overbevist om Nødvigheden af at foretage indgribende Forandringer, forsvare ikke at fremsætte alle disse Forandringer. Det er jo indlertid tydeligt, at man ved at fremsætte saadanne store Forandringer paa den anden Side udsætter sig for slet ikke at faae Noget. Dette er jo ganske vist imod mine Grundsatninger; jeg foretrækker altid at faae Noget fremfor Intet at faae. Det har da været fuldstændig nødvendigt for mig, naar jeg skulde indtage en Stilling i Lovsagen, som jeg i alle Henseender troede at kunne forsvare, at gjøre begge Dele gjældende, saavel de store Forandringer, som staa i Forbindelse med og naturligvis ere knyttede til de nye Indkomstilber — og som saaledes allerede af den Grund naturligt gjøres gjældende for sig —, som ogsaa i selve Lovloven at indskrænke mig til de Forandringer, som jeg der med Held kan gjøre gjældende, idet jeg der væsentlig understøtter den høitærede Minister. — Det, der har været mig om at gjøre i det Forslag, som jeg her har forelagt, er at fremsætte de Grundsatninger, som jeg har troet bør være de gjældende ved disse Skattereformer, saa klart, tydeligt og rent som muligt, medens det ikke i samme Grad har været mig om at gjøre at fremsætte alle Enkelthederne i den Form, som de maasse slutteligent helst maa faae. Dette er Spørgsmaal, som jeg slet ikke har villet indlade mig paa, fordi det ikke, saaledes som Tilfældet er med Skattegrundsatningerne, er af de Ting, som jeg specielt har beffæstiget mig med. Jeg har saaledes ikke villet indlade mig paa saadanne Spørgsmaal, der ganske vist staa i Forbindelse med denne Sag, som hvilke Embeder, der skulle ophæves, hvilke Pensioner, der skulde indrettes, og Spørgsmaalet om en Omredaktion af de kommunale Love. Jeg har indskrænket mig til det Allertærveligste, idet jeg ikke har ønsket at komme længere ind paa Enkelthederne end absolut nødvendigt. Jeg veed godt, at for at en saadan Lov skal blive praktisk brugelig, vil der være en Mængde Spørgsmaal at tage under Overveelse, og at Meget vil kunne ordnes hensigtsmæssigere paa en anden Maade, end her er foreslaet; men jeg tvivler ikke om, at det ærede Things sagkyndige Bistand vil blive mig til Del og kommet mig til Hjælp; det er en lang, besværlig Vej, som en Sag som denne skal gennemløbe, saa der vil være fuld Leilighed til at komme med de enkelte Forandringer, man vil. Hvad jeg har ønsket, er at fremsætte for de Herrer, de store Grundsatninger, som jeg troede her burde være de ledende, og som jeg for mit Bekommende har beffæstiget mig en hel Del med, men som jeg ganske vist ikke skulde være kommen frem med, hvis jeg ikke vidste, at jeg i alt Fald i de væsentligste og de vigtigste Punkter havde fundet Medhold hos mange ærede Medlemmer her, ligesom der jo ganske vist ogsaa har været direkte Tilskyndelse for mig saavel fra ærede Medlemmer i Salen som udenfor den; de

have stillet den bestemteste Opfordring til mig om at gjøre Mit til at bringe denne Sag under indgribende Forhandling. Man pleier at sige til os, at, naar vi vilde komme frem med Sager, som have gennemgribende Betydning, saa skulde vi ikke bringe dem frem i Form af Interpellationer, Beslutninger og den Slags Ting; jeg har tidt haft Leilighed til at prøve dette, og ogsaa det har været Grunden, hvorfor jeg har ønsket at gjøre mine Tanker gjældende paa denne Maade i Lovsform.

Det vil jo vistnok være nødvendigt, at jeg her nærmere omtaler enkelte af de vigtigere Dele af denne Lov. De Herrer ville da se, at jeg for det Første i dette Lovforslag har foreslaet en Formuesskat, og denne er da beregnet saaledes, at, naar man gaar ud fra en Gjennemsnitsrente af 5 pCt., saa vil Indtægten af Formuen, idet man sammenligner den med den Stat, der er foreslaet lagt paa de store personlige Indtægter, blive dobbelt saa stor som denne. Et saadant Forhold kræves for det Første af den beskaffende Retfærdighed; thi Formuen har i Forhold til Indtægten af den personlige Virksomhed en ganske anden Skatteevne end denne. Man ser overalt, at de store Indtægter ere ganske anderledes sikre. Dette ser man, naar man lidt nærmere betragter Indtægten af Formuen; den er ikke undergivet Dødsfald, ikke afhængig af Sygdom eller af mangfoldige andre tilfældige Forhold, som kunde bringe Indtægten til at høre op. Dette træder frem, naar man sammenligner Saandværkernes 1000 Rd. med 1000 Rd. som Indtægt af Rentepenge; kort sagt, naar man sammenligner disse forskellige Klasser af Indtægter, vil man ved den sløgtigste Betragtning af disse Forhold se, at der er en ganske forskjellig Skatteevne tilstede. Vil man være meget streng og akkurat undersøge ved de enkelte Indtægter, hvad den virkelige Skatteevne er, saa maa man, naar man der skulde sammenligne alle disse Indtægter, undersøge hver Indtægts Værdi, hvad Indtægten er værd, naar man omsætter den i Kapital, naar man tager Hensyn saavel til Værdigheden under andre Former som til Risikoen, kort sagt til alle disse Momenter, som have Indflydelse paa Indtægten Værdi, det, der virkelig betegner Skatteevnen. Det er nu meget vanskeligt; jeg har paa ingen Maade turdet foreslaa at gaa vidt i Undersøgelsen af de enkelte Indkomsters eller Indkomstilbers Natur. Men jeg har troet, at man kunde komme til en nogenlunde gennemsnitlig Retfærdighed, naar man saaledes principmæssig paalagde Formuen den dobbelte Afgift mod Indtægt af personlig Virksomhed. Er der nogen Tvivl i saa Henseende, er mit Forslag snarere til Gunst for Formuen; thi naar man ser de mange ganske interessante Undersøgelser, der ere anstillede om, hvor længe Indtægten af personlig Virksomhed varer, vil man finde, at man for de allerfleste Livsstillingers Bekommende faar